МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

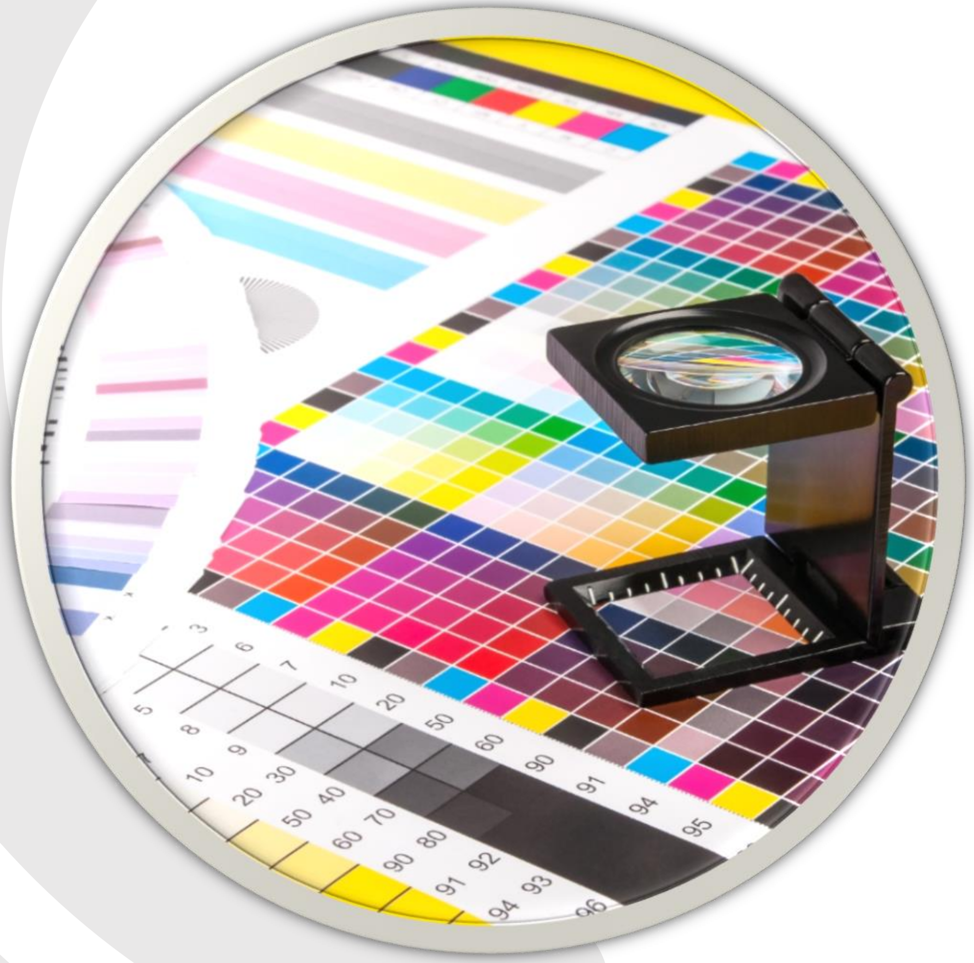

ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

- ДЭЛХИЙН ЧИГ ХАНДЛАГА
- МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ,
- ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ, ГАРЦ ШИЙДЭЛ

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

ДЭЛХИЙН **ЧИГ ХАНДЛАГА**

"Дэлхийн хэвлэлийн чиг хандлага-2019"

- Хэвлэлийн зах зээл 2019 онд тогтвортой, эерэг өсөх хандлагатай, ихэнхи тоон үзүүлэлтүүд сүүлийн 5 жилд өссөн байна.
- Санхүүгийн үзүүлэлтийг 2018 онтой харьцуулахад орлого арилжааны хэвлэл -14%, ном, сэтгүүл-5%, сав баглаа боодол, бусад хэвлэл -6% өссөн байна.
- Дэлхийн хэвлэлийн зах зээлд хуудсан хэвлэл -66% ийг эзэлж байна.
- Сүүлийн жилүүдэд сав баглаа боодлын хэвлэл илүү хурдацтай өсөж байна.

ДЭЛХИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН САНХҮҮГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

(үйл ажиллагааны чиглэлээр, %-иар)

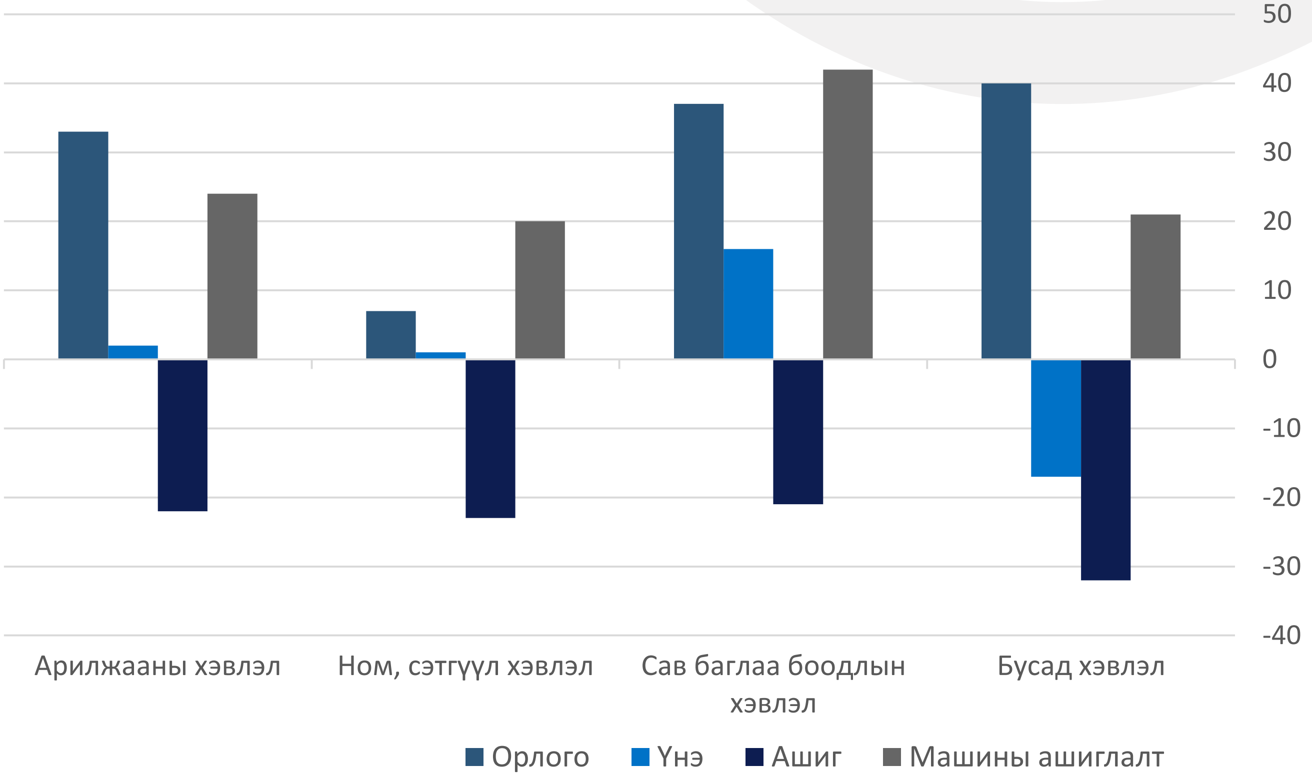

Эх үүсвэр: "Дэлхийн хэвлэлийн чиг хандлага -2019" Drupa-ийн 6 дахь тайлан.

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

ДЭЛХИЙН **ЧИГ ХАНДЛАГА**

Дэлхийн хэвлэлийн зах зээлийн шинжээчдийн үзэж байгаагаар:

- Хэвлэлийн зах зээл ойрын жилүүдэд тогтвортой байх ба **2** хувийн өсөлттэй байна.
- 2020 онд дэлхийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл **877 тэр бум** ам.долларт хүрнэ.
- Хэвлэлийн зах зээлд илүү автоматжсан техник технологи нэвтэрч эхэлсэн.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ-ДЭЛХИЙН ТОП 12 УЛС (тэрбум ам.доллар)

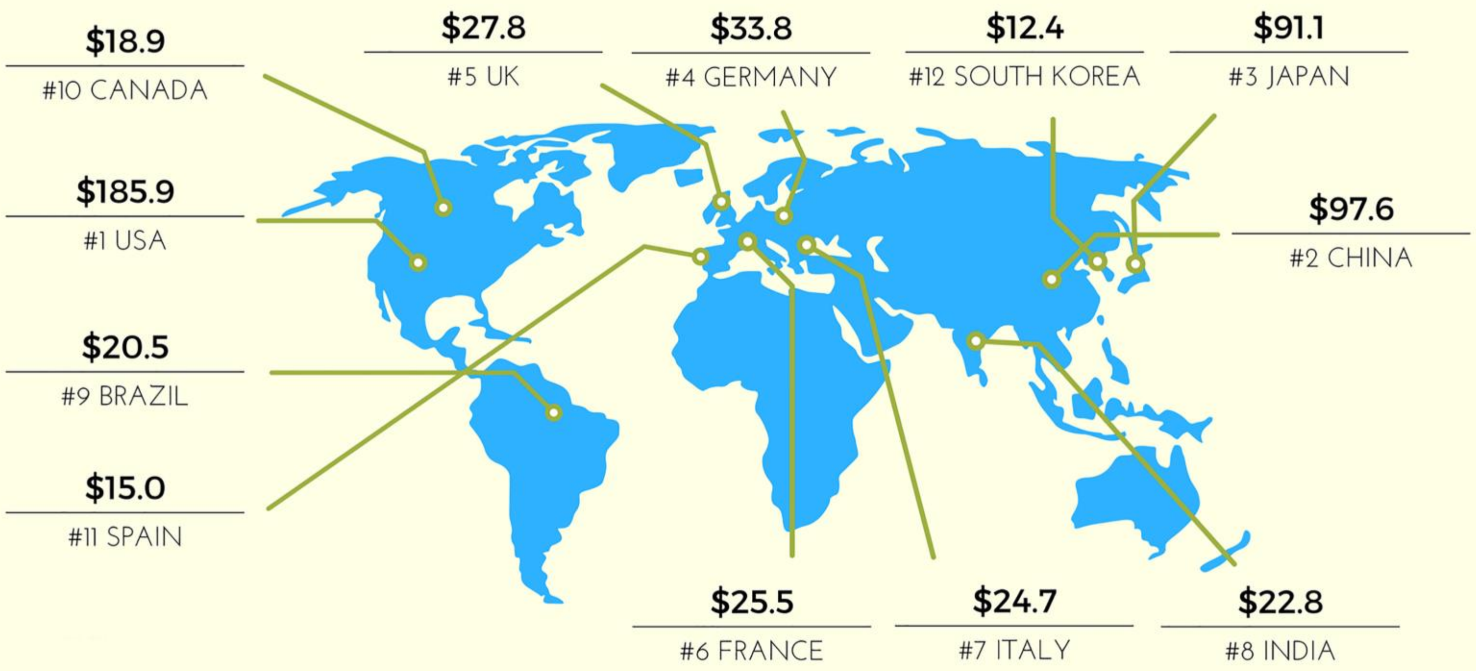

1. Америк
2. Хятад
3. Япон
4. Герман
5. Англи
6. Франц
7. Итали
8. Энэтхэг
9. Бразил
10. Канад
11. Испани
12. Өмнөд солонгос

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

ДЭЛХИЙН **ЧИГ ХАНДЛАГА**

Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төрөл ангилалын порогноз (%-оор)

Захиалгат хэвлэл

Сав, баглаа боодлын хэвлэл

Хуйлааст хэвлэл

Ном, сэтгүүлийн хэвлэл

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

Нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл
(тэрбум төгрөг)

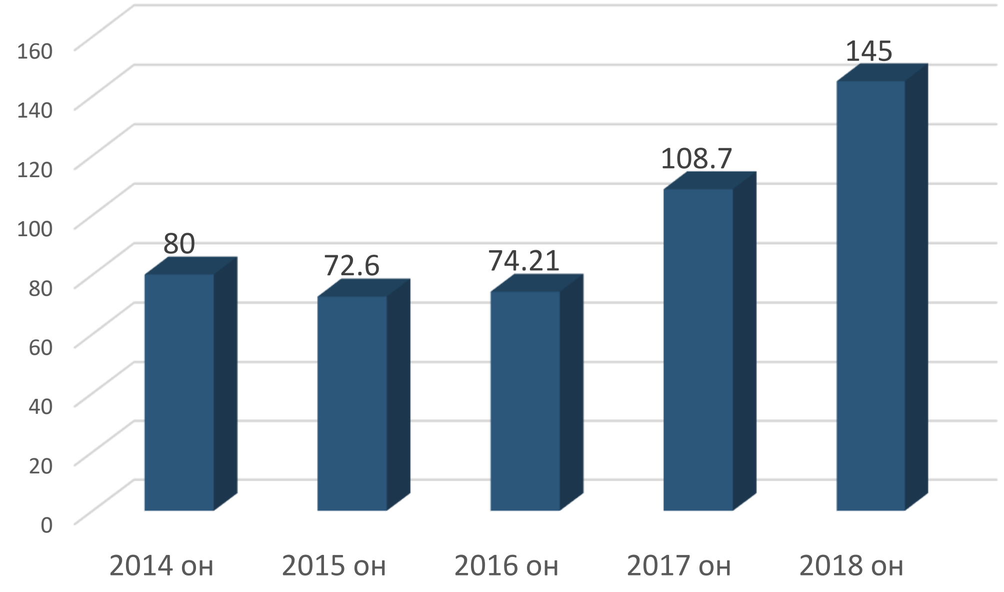

Хэвлэлийн зах зээлд үйлвэрлэлийн төрөлжилт
(%-оор)

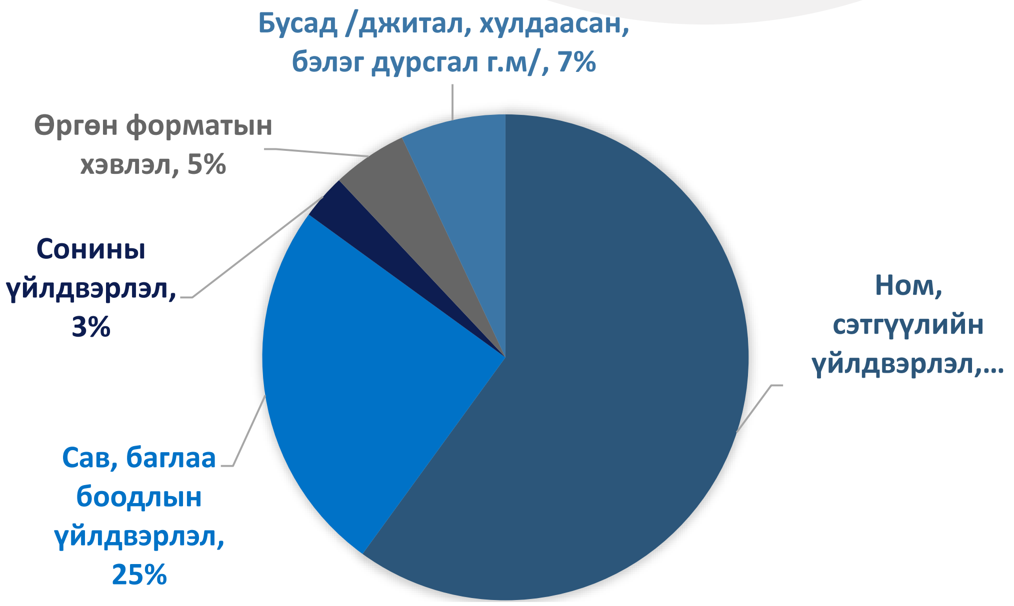

Үйлдвэрлэлийн байршил: Нийт 300 орчим үйлдвэр үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас орон нутагт 50 үйлдвэр байна

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

Техник, технологи, тоног төхөөрөмж

- Дэлхийд тэргүүлэгч Япон, ХБНГУ, БНХАУ-ын бүрэн автомат өндөр хүчин чадалтай А1-В2, А3 форматын хэвлэлийн машин, тоног төхөөрөмж
- Офсет хэвлэлийн хосолмол лакан 5С-7С технологи, 3D метал хэвлэлт
- Өргөн форматын зар сурталчилгааны UV болон лазер, тоон хэвлэл

Үндсэн болон туслах материал

- Хэвлэлийн салбар нь бүх түүхий эд материалаа **100%** импортоор авдаг. Үүнээс:
  - **80%** -БНХАУ-аас
  - **5%** - ОХУ-аас
  - **10%** -Герман улсаас
  - **5%** -Бусад улсаас
- Материал түүхий эдээ гаднаас авахад гаалийн татвар **5%,** НӨАТ **10%** -ийг төлж байна.

Эх сурвалж: MOFALI 2017.05.17

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

Үйлдвэрүүдийн тоо, ажиллах хүчин

	Үйлдвэрийн тоо	Ажиллах хүчин
Том үйлдвэр	10	1800
Дунд үйлдвэр	90	1300
Жижиг үйлдвэр	200	900
Дүн	300	4000

Боловсон хүний бэлтгэл

1990 оноос өмнө бэлтгэгдсэн хэвлэлийн мэргэжилтнүүд

- Хэвлэлийн технологич - 36
- Хэвлэлийн механик инженер - 23
- Хэвлэлийн эдийн засагч - 20
- Хэвлэлийн зураач (дизайнер) - 12
- Хэвлэлийн редактор - 5

Үүнээс: ЗХУ-д нийт 96 мэргэжилтэн, БНАГУ-д Хэвлэлийн технологич, зохион бүтээгч зэрэг мэргэжлээр 1985 он хүртэл нийт 18 хүн төгссөн.

ШУТИС-ийн "Хэвлэлийн үйлдвэрлэлийн технологи"-ийн мэргэжлийн сургалт:

- Анхны элсэлт авсан он - 1998
- Анх элссэн оюутны тоо - 42 *(Монгол улсын Техникийн их сургуулийн ректорын 1998 оны 10 дугаар сарын 14-ний 248 тоот тушаал)*
- *Жилээс жилд элсэгчдийн тоо цөөрсөн.*

Хичээлийн жил	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Элссэн	20	7	23	14	7	0
Төгссөн: намар	4	6	9	-	4	
Төгссөн: хавар	9	10	15	17	7	

Тайлбар: 1998-2019 оны хооронд 300 оюутан төгсөж хэвлэлийн үйлдвэрлэлийн технологи инженер болсон байна.

- Энэ хичээлийн жилд буюу 2019-2020 оны намрын улиралд II, III, IV курсд нийт 28 оюутан суралцаж байна.

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

1. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН БЭЛТГЭЛ, ЭРЭЛТ, НИЙЛҮҮЛЭЛТ, ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ, ГАРЦ ШИЙДЭЛ

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ	ШИЙДВЭРЛЭХ АРГА ЗАМ
1. Хэвлэлийн салбарын ИТА-ын боловсон хүчний дутагдалтай байдал.	1-1. ЗГ-ын 71-р тогтоолын дагуу тэтгэлэгт хөтөлбөрт хамруулах 1-2. Үйлдвэрүүдийн нэрэмжит тэтгэлгийг бий болгох. 1-3. Шаталсан сургалт явуулах. 1-4. Сургууль болон үйлдвэрийн уялдаа холбоог сайжруулах.
2. Дээд боловсролын элсэгчдийн тоо бууралттай байна. 2019 онд элсэлт 0.	2-1. МСҮТ-ийн төгсөгчдийн суралцсан кредитийг их дээд сургуульд дүйцүүлэн суралцуулах.
3. Хэвлэлийн салбарын мэргэжилтэй ажилтан дутмаг.	3-1. Хэвлэлийн үйлдвэрлэлийн мэргэшсэн ажилтан бэлтгэх, бие даасан, лаборотори бүхий МСҮТ-ийг байгуулах.
4. Сургалтын баазын тоног төхөөрөмжийн дутагдал болон практик сургалтын дутагдалтай байдал.	4-1. Сургалтын баазын тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх, бэхжүүлэх, үйлдвэрлэлийн дадлагыг нэмэгдүүлэх.
5. Багшлах боловсон хүчний дутагдалтай байдал	5-1. ЗГ-ын олон улсын тэтгэлэгт хөтөлбөрт хэвлэлийн мэргэжлийн мэргэжилтэн бэлтгэх хөтөлбөрийг хамруулах.
6. Төгсөгчдийн ур чадвар хангалтгүй байна.	6-1. Сургалтын байгууллагын хөтөлбөрийг үйлдвэрлэлийн хэрэгцээ шаардлагатай уялдуулан БМИҮЗ-өөр баталгаажуулах

ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

2. ТҮҮХИЙ ЭД БЭЛТГЭЛ. ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ, ГАРЦ ШИЙДЭЛ

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ	ШИЙДВЭРЛЭХ АРГА ЗАМ
1. Ном хэвлэлийн бүтээгдэхүүний өртөг өндөр.	1. Цаас, цаасан түүхий эдийн гаалийн татварыг 0-лэх.
2. Үйлдвэрлэлийн зориулалттай химийн шингэн бодисыг хилээр нэвтрүүлэхэд хүндрэлтэй.	2. Хэвлэлийн үйлдвэрт ашиглагдаж буй химийн шингэн бодисыг хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрлийн нөхцөлийг хөнгөрүүлэх. /шингэн бодис авах тоолонд шинжилгээ хийлгэдэг байдлыг өөрчлөн эхний удаа оруулж ирэхэд өгсөн шинжилгээний бичиг болон сертификатыг үндэслэн хилээр нэвтрүүлэх/
3. Хэвлэлийн бүтээгдэхүүний түүхий эдийн чанар харилцан адилгүй, үнэлгээ дүгнэлт хийх боломжгүй.	3. Түүхий эдийн экспертиз судалгааны лаборатори байгуулах.

3. ТЕХНОЛОГИ, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ. ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ, ГАРЦ ШИЙДЭЛ

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ	ШИЙДВЭРЛЭХ АРГА ЗАМ
1. Хэвлэлийн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн гаалийн татвар өндөр.	1. Хэвлэлийн үйлдвэрлэл болон лабораторийн зориулалттай тоног төхөрөөмжийг гаалиар хөнгөлөлттэй оруулж ирэх журмын хугацааг сунгах.
2. Хэвлэлийн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн өртөг өндөр.	2. Тоног төхөрөмжийн бага хүүтэй, урт хугацаатай, хөнгөлөлттэй зээлийн нөхцөлийг бүрдүүлэх.
3. Тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээ хүндрэлтэй байна.	3. Тоног төхөрөөмжийн засвар үйлчилгээний төвийг бий болгох.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

МОНГОЛЫН ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭРҮҮДИЙН ХОЛБОО

4. БОРЛУУЛАЛТ, ЗАХ ЗЭЭЛ. ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ, ГАРЦ ШИЙДЭЛ

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ	ШИЙДВЭРЛЭХ АРГА ЗАМ
1. Сурах бичгийн болон хэвлэлийн тендерийн үнэлгээний хороонд салбарын мэргэжлийн экспертиз байдаггүйгээс маш олон сөрөг үр дагаваруудыг бий болгодог.	1. Мэргэжлийн холбоодуудын оролцоог нэмэгдүүлэх, тендерийн үнэлгээг зөвхөн үнийн үзүүлэлтээр бус хүчин чадлын үзүүлэлтээр үнэлдэг болох.
2. Төрийн байгууллагуудын дэргэд хэвлэх үйлдвэрүүдийг байгуулж байгаа нь шударга бус өрсөлдөөнийг дэмжиж байна.	2. Төрийн байгууллагуудын дэргэдэх хэвлэх үйлдвэрүүдийг төрийн худалдан авалтанд оролцох эрхийг хасах.
3. Үйлдвэрүүд хоршин ажиллах болон зах зээл дээр өргөжих боломж байхгүй,	3. ХҮ-ийн парк байгуулах, кластерийн хөгжлийг дэмжих, бодлогоор зээл тусламжинд хамруулах
4. Гадаад зах зээлд ном, хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сурталчлах боломж бололцоо муу.	4. Ном, хэвлэлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгчдийг олон улсын үзэсгэлэн яармагт бодлогоор дэмжин оролцуулах.
5. Гадаад зах зээлд гарах экспорт бага. Гадаад орноос хэвлэлийн захиалга авахад гааль, татвар, тээвэр өндөр.	5. Хэвлэлийн бүтээгдэхүүний экспортын татварыг 0-лэх.

5. БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЧАНАР, СТАНДАРТ. ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ, ГАРЦ ШИЙДЭЛ

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ	ШИЙДВЭРЛЭХ АРГА ЗАМ
1. Хэвлэмэл бүтээгдэхүүний чанар стандарт дутмаг	1. Олон улсын стандарт дээр суурилсан чанарыг стандартуудыг боловсруулах
2. Импортын түүхий эд, бүтээгдэхүүний чанарын олон улсын шаардлагатай нийцүүлэх асуудал дутмаг	2. Түүхий эдийн гарал үүслийн стандартичалыг бий болгох.

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАН ТАНД БАЯРЛАЛАА.